820/09

Den 25. maj 2009 blev i sag nr. 74.790:

xxxxx xxxxxxxx
xxxxxxxx xx
xxxx xxxxxxx

mod

Topdanmark Forsikring A/S
Borupvang 4
2750 Ballerup

afsagt sålydende

k e n d e l s e :

_____

Forsikringstageren, der har livsforsikring i Topdanmark Forsikring A/S, klager ved sit fagforbund over selskabets afvisning af at udbetale helbredsbetingede ydelser og yde bidragsfritagelse efter den 1/6 2008.

Selskabet har afvist at yde helbredsbetingede ydelser og at fortsætte præmiefritagelse efter den 1/6 2008 med henvisning til, at klagerens generelle erhvervsevne ikke er nedsat med mindst 2/3.

Det fremgår af sagen, at klageren har en livsforsikring, der giver ret til invalidesum og præmiefritagelse, hvis den generelle erhvervsevne er nedsat med 2/3 eller derover.

Klageren er født i 1967 og arbejdede fra 1986 til 2006 som blomsterdekoratør på fuld tid. I 2006 og frem til sin sygemelding pr. 1/7 2007 gik klageren ned i tid til 30 timer om ugen, pga. tiltagende smerter i underarmene som følge af bl.a. dobbeltsidigt karpaltunnelsyndrom.

Ved skrivelse af 24/10 2008 til nævnet har selskabet bl.a. anført:

> "Den 8. december 2006 blev forsikrede opereret for karpaltunnelsyndrom i venstre hånd, og den 1. marts 2007 blev hun opereret for karpaltunnelsyndrom i højre hånd.

Den 20. september 2007 blev forsikrede opsagt fra sin stilling. Herefter videreførte hun sin forsikring privat.

På baggrund af de indhentede lægelige oplysninger bevilligede Topdanmark præmiefritagelse i perioden fra den 1. juni 2007 til den 1. juni 2008 (bilag …)

Den 27. august 2008 har Topdanmarks lægekonsulent på baggrund af en samlet vurdering skønnet, at H.T.'s generelle erhvervsevne er nedsat med 50 %, og at hun som følge heraf ikke længere opfylder betingelserne for fortsat præmiefritagelse. Dette meddeler vi H.T. i brev af den 12. september 2008 (bilag …).

Efterfølgende klager Det Faglige Hus over afgørelsen. Begrundelsen fra deres side er, at en speciallæge i ortopædkirurgi har noteret i en tilføjelse til en speciallægeerklæring, at forsikrede har mistet 2/3 af sin arbejdsevne.
…
Topdanmarks lægekonsulent har vurderet, at det lægefaglige materiale i sagen ikke på tilstrækkelig vis dokumenterer, at erhvervsevnen skulle være nedsat med minimum 2/3. Som begrundelse for vurderingen udtaler lægekonsulenten bl.a., at forsikrede kan fungere i andre erhverv, hvor der ikke er udpræget brug af hænderne med langvarige monotone arbejdsprocedurer (bilag …).

Speciallægeerklæringen fra Ortopædkirurgisk Klinik S. indgår i den samlede vurdering af erhvervsevnen ligesom øvrige journaloplysninger fra såvel lægefaglige som kommunale instanser.

På baggrund heraf har vi vurderet, at det generelle erhvervsevnetab udgør ca. 50 %. H.T. er derfor ikke berettiget til hverken præmiefritagelse i perioden efter den 1. juni 2008 eller til udbetaling af invalideforsikringssum.

Ad invalideforsikringssummen
I den årlige meddelelse vedrørende 2007 fra Topdanmark er det anført, at hvis forsikredes erhvervsevne nedsættes med mindst 1/2, og hvis dette er varigt, så kan der ske udbetaling af invalideforsikringssummen efter en karenstid på 1 år (bilag …).

Dette er ikke korrekt, hvilket forsikrede blev gjort opmærksom på i brev af den 12. september 2008 (bilag …). Heri meddelte Topdanmark forsikrede, at der var sket en fejl i den årlige meddelelse fra 2007, idet der *ikke*, som det var anført i brevet, var dækning fra invalideforsikringssummen ved mindst 50 % erhvervsevnetab men derimod først ved mindst 2/3 erhvervsevnetab.

I den forbindelse kan det bemærkes, at Topdanmark såvel i policen som i de årlige meddelelser fra tegningstidspunktet og frem til 2007 havde anført, at erhvervsevnetabet skulle være opgjort til 2/3 før en invalideforsikringssum kunne blive udbetalt.

Det er således vores opfattelse, at der efter berigtigelse af fejlen ikke kan være tvivl om forsikringens virkemåde, herunder betingelserne for udbetaling.

I og med erhvervsevnen ikke skønnes nedsat med minimum 2/3, så er betingelsen for udbetaling af invalideforsikringssummen ikke opfyldt."

3. 74.790

I speciallægeerklæring udfærdiget af speciallæge i ortopædkirurgi M. B. af 24/6 2008 hedder det bl.a.:

"**KONKLUSION:**
Patienten har pådraget sig kronisk overbelastningsskade af håndled/underarme som følge af langvarigt håndbelastende arbejde som blomsterbinder.
Patientens erhvervsevne er væsentligt nedsat. Patienten kan ikke udføre blot lettere manuelt arbejde i mere end 3-4 timer pr. dag.
Patienten er aktuelt i arbejdsprøvning på B., hvor patienten arbejder med kundeekspedition.
Ved gaveindpakning i flere timer (3-4) er der kraftigt ubehag i håndleddene.
Har ikke mulighed for at skaffe sig arbejde med indtægt som før skaden."

Af tilføjelse til speciallægeerklæringen af 11/8 2008 underskrevet af speciallæge i ortopædkirurgi fremgår bl.a.:

"Det vurderes, at patienten har mistet 2/3 af sin arbejdsevne. Det anbefales, at hun højst arbejde 3 timer dagligt under skånehensyn."

Af speciallægeerklæring af 3/7 2008 udfærdiget af speciallæge i arbejdsmedicin L.B. fremgår bl.a.:

"Resume
Det drejer sig om en 41-årig blomsterdekoratør, der har arbejdet som sådan siden 1984 og fuldtids siden 1986 frem til 2006, hvor hun gik ned i tid på grund af smerterne i begge hænder og herefter frem til 2007, hvor hun blev sygemeldt. Har haft meget overarbejde og har arbejdet 60 til 70 timer per uge. Har kun haft en ugentlig fridag. Har igennem 20 år udelukkende været beskæftiget med binding af bårebuketter, hvilket har indebåret kraftfuldt brug af begge hænder, dels i forbindelse med snoning af ståltråd omkring blomsterne, dels når hun lagde bårebuketten op, når hun skulle holde godt fast i et underhåndsgreb med venstre hånd, og når hun skulle binde bårebuketten med bastsnor og til sidst klippe selve buketten til forneden med grensaks. Der har været bevægelse ud i yderstillinger i begge hænder og kraftfuldt fleksionsgreb i begge hænder.
Debuterede for omkring 15 år siden med recidiverende tilfælde med seneskedehindebetændelse svarende til fleksorsenerne over håndleddene og svarende til tommelfingrenes ekstensorsener. Blev aflastet i forbindelse med disse episoder, hvor tilstanden gik i ro, men recidiverede når hun atter begyndte at binde bårebuketter på fuld tid. Efterhånden er episoderne blevet forværret til sidst med snurrende prikkende fornemmelse ud i begge hænder med natlig opvågning på grund af samme og med dødhedsfornemmelse i begge hænder, når hun vågner om morgenen. Blev i 2006 opereret for karpaltunnelsyndrom og Morbus de Quervain i venstre hånd med sparsom effekt og det samme gentaget i højre hånd i 2007. Blev sygemeldt i 2007 og er nu under arbejdsprøvning 15 timer per uge som kundeekspedient i B. Selv lettere belastning medfører smerter og forøget, paræstesier ud i hænderne. Tilstanden medfører funktionshæmning med almindelig håndtering.
Der er en tidsmæssig sammenhæng mellem det håndledsbelastende arbejde med binding af bårekranse og udvikling af seneskedehindebetændelse i begge håndled og over tommelfingrene. Der er ingen kendte dispositioner, og skadelidte har ikke været udsat for fysiske traumer. Der er ingen øvrige belastninger.
Skadelidte har et varigt men i form af kroniske smerter i begge hænder med paræstesier og funktionshæmning. Er nu aktuelt under arbejdsprøvning 15 timer per uge. Der er således et betydeligt erhvervsevnetab."

Af notat i den kommunale sag om klagerens virksomhedspraktik i perioden fra den 14/4 2008 til den 11/7 2008 fremgår bl.a.:

> "Hendes arbejdsopgaver har været afvekslende, bl.a. sortering og scanning af materiale, avissamling, hjælp ved nedpakning udstillinger og ad hoc afløsning hos kustoder. Arbejdstiden var aftalt til at være 37 timer pr. uge.
>
> Kort tid efter hendes start måtte hun dog reducere sin daglige arbejdstid til 3 timer, da hendes hænder ikke kunne klare det fysiske arbejde. Også selv om hun havde mulighed for at hvile sig på arbejdet. Ved opfølgningen ult. april fungerede hun godt med en daglig arbejdstid på 3 timer og hun gjorde opmærksom på, at hun passede sine behandlinger, som dog ikke hjalp, som hun kunne ønske.
>
> Ved denne prøvning blev det aftalt, at hun medio maj skulle forøge sin daglige arbejdstid med 1/2 time.
>
> Ved næste opfølgning ult. maj så det ud til, at den forøgede daglige arbejdstid var, hvad H. kunne klare. Der blev stadig taget hensyn til hendes skavanker, men hun måtte alligevel hvile sig 1 time, når hun kom hjem fra arbejde."

Af notat af 20/1 2009 om virksomhedspraktik i perioden fra den 20/10 2008 til den 16/1 2009 fremgår:

> "**Konklusion:**
> Fra begyndelsen har H. givet udtryk for, at hun ser sig som selv i en arbejdsmæssig sammenhæng, og at hendes helbredsmæssige barrierer har medført, at hendes, ellers store kreativitet, ikke har kunnet hjælpe hende til at se, i hvilke rammer og med hvilke opgaver hun ville kunne arbejde. H. ønsker ansættelse i fleksjob. H. mener sig ikke i stand til at gennemfure en uddannelse, på grund af sine helbredsmæssige barrierer, indlæringsmæssige ressourcer og manglende interesse.
>
> H.s indsats i afklaringsforløbet viser, at hun har fokus på det arbejde hun bliver bedt om at varetage og at hun har initiativ til at løse opgaverne på en for hende og arbejdspladsen hensigtsmæssig måde. Jeg konkluderer derfor, at H.s arbejdsmarkedsperspektiv peger mod en arbejdsmæssig placering.
>
> Afklaringsforløbet viser, at H.s Funktionsniveau svarer til 1/3 af normen i en fuldtidsstilling. Hendes helbredsmæssige barrierer medfører varige skånehensyn, og hun vil ikke kunne vende tilbage til sit hidtidige fag som blomsterbinder."

I forsikringsbetingelserne hedder det bl.a.:

> "**8 Tab af erhvervsevne**
> **A Fritagelse for præmiebetaling**
> 1. Forsikringstageren har ret til præmiefritagelse, hvis forsikredes erhvervsevne nedsættes med 2/3 eller mere af den fulde erhvervsevne.
> 2. Tab af erhvervsevne bedømmes efter reglerne i punkterne B-E.
> 3. Præmiefritagelse påbegyndes, når nedsættelsen af erhvervsevnen uden afbrydelse har varet i 3 måneder, og fortsætter, så længe erhvervsevnen er nedsat med 2/3 eller mere.

4. Topdanmark kan til enhver tid forlange dokumentation for, at erhvervsevnen er nedsat.
5. Genvindes erhvervsevnen således at betingelserne for præmiefritagelse ikke længere er til stede, skal der igen betales fuld præmie.

B Hvilke skader er dækket

1. Forsikringen giver ret til præmiefritagelse og/eller forsikringsydelsen ved erhvervsevnetab, hvis forsikredes erhvervsevne som følge af sygdom eller ulykkestilfælde bliver nedsat med 2/3 eller mere, jfr. punkterne D og E.
2. Fastsættelsen af graden af erhvervsudygtighed sker på grundlag af en lægelig vurdering og oplysninger om, hvad forsikrede er i stand til at tjene, når erhvervsudygtigheden tages i betragtning. Bedømmelse af indtægtsmulighederne sker under hensyntagen til forsikredes nuværende helbredstilstand, uddannelse og de funktioner, der indgik i forsikredes tidligere virksomhed, idet arbejdsmulighederne skal bedømmes både inden for forsikredes eget fag, tidligere arbejdsområde og inden for forsikredes eget fag, tidligere arbejdsområde og inden for beslægtede eller egnede erhverv. Bedømmelsen er med andre ord ikke begrænset til forsikredes hidtidige beskæftigelse.
   Herefter sker fastsættelsen af graden af erhvervsudygtighed ved en sammenligning af indtægtsmulighederne med en normal arbejdsindtægt for en person på samme alder med lignende uddannelse i samme egn.

…

E Invalideforsikringssum

Hvis forsikringen omfatter invalideforsikringssum, sker udbetaling efter følgende regler, såfremt forsikredes erhvervsevne nedsættes med 2/3 eller mere af den fulde erhvervsevne.

1. Størrelsen af invalideforsikringssummen fremgår af policen.
2. Invalideforsikringssummen er tegnet med en karenstid på 12 måneder. Karenstidens begyndelse regnes fra det tidspunkt, hvor forsikrede opfylder betingelserne for udbetaling af forsikringsydelse ved erhvervsevnetab, jf. pkt. 8 B.
3. Udbetalingen sker, når erhvervsevnen uafbrudt har været nedsat med 2/3 eller mere i karenstiden, såfremt forsikrede er i live på karenstidens udløbstidspunkt.
4. Udbetalingen forudsætter, at den nedsatte erhvervsevne skønnes at være varig. Det skal således være overvejende sandsynligt, at forsikredes erhvervsevne ikke nu eller senere ved lægelig behandling, omskoling, genoptræning, uddannelse eller i øvrigt kunne bedres i en sådan grad, at forsikrede ikke længere ville kunne opfylde betingelserne for udbetaling af forsikringsydelse ved erhvervsevnetab, jf. pkt. 8 B."

Nævnet udtaler:

Efter sin gennemgang af sagen, herunder de lægelige oplysninger, oplysningerne om de skånehensyn, som klagerens lidelser nødvendiggør, samt oplysninger om klagerens virksomhedspraktikker, finder nævnet, at klagerens generelle erhvervsevne - vurderet i forhold til de ovenfor gengivne forsikringsbetingelser - ikke kan anses for nedsat med

mindst 2/3. Nævnet kan derfor ikke pålægge selskabet at genoptage udbetalingen og præmiefritagelsen, hvorfor

b e s t e m m e s :

Klagen kan ikke tages til følge.

Marianne Højgaard Pedersen